

Džiaugsmas ir problemos: tinklaidė „Lietuviai su norvegiška kava“ kalba apie emigraciją

Tinklaidės „Lietuviai su norvegiška kava“ kūrėjai beveik dvejus metus savo laidose pasakoja apie lietuvių gyvenimą Norvegijoje - realias patirtis, iššūkius ir sėkmės istorijas. Jose susipina pokalbiai su įdomiais žmonėmis, gyvenimo svetur ypatumai, kultūra, kelionės, mokesčių sistema, vaikų priežiūra, lietuvių bendruomenės renginiai - kiekvienas tinklaidės „Lietuviai su norvegiška kava“ epizodas pasakoja unikalią ir įkvepiančią istoriją, rašoma iniciatyvos „Lietuvos galia“ pranešime žiniasklaidai.

Pasak tinklaidės įkūrėjos Tomos Mockutės, atvirais ir nuoširdžiais pokalbiais ne tik stiprinami bendruomeniniai ryšiai, bet ir padedama naujai atvykusiems lietuviams lengviau integruotis: jie gali išgirsti, kaip kiti susidorojo su kultūriniais skirtumais, darbo paieškomis, kalbos barjeru ar šeimos iššūkiais. Pašnekovės žodžiais, tinklaidė tampa ta erdve, kur kiekvienas balsas yra svarbus, o kiekviena istorija - vertinga.

Idėja gimė iš noro veikti

Pašnekovės teigimu, mintis sukurti ką nors unikalaus, ko dar nebuvo padaręs nė vienas Norvegijoje gyvenantis lietuvis, kirbėjo jau kurį laiką, tačiau tam trūko postūmio ir palaikymo iš moters artimiausios aplinkos.

„Emigracijoje gyvenu jau 15 metų. Yra kilę įvairių minčių, kokios veiklos galėčiau imtis, tačiau mane dažnai stabdydavo aplinka. Vis išgirsdavau sakant: „Kam tau

save apsikrauti veiklomis?“ ir rankos paprasčiausiai nusvirdavo. Tačiau, kai mano gyvenime įvyko tam tikrų pokyčių, pradėjau galvoti apie save ir savo kelią.

Trečią kartą pakeitus darbą, mano laikas susinormalizavo, atsirado daugiau laisvo laiko, ėmiau svarstyti, kuo galėčiau užsiimti papildomai. Namie dažnai klausomės lietuviškų tinklalaidžių, tad vieną vakarą klausantis vienos jų spontaniškai kilo mintis sukurti savąją. Pasitarusi su artimaisiais ir sulaukusi jų palaikymo, nusprendžiau, jog verta pabandyti įgyvendinti šią idėją“, – sakė T. Mockutė.

Anot jos, svarbiausia buvo rasti patikimą ir šiuo projektu tikinčią komandą, tad tinklalaidę kurti pasiūlius kolegei Ugnei ir sulaukus jos pritarimo, buvo pradėtas rimtas organizacinis darbas.

Tinklaidės „Lietuviai su norvegiška kava“ komanda | Tinklaidės kūrėjų archyvo nuotr.

„Ugnė dvejojama sutiko, nors nežinojo, nei kas tai yra, nei kaip viskas vyks. Net pati nežinodama, kaip mums seksis, aš ėmiausi kurti planus, kas galėtų būti operatorius ir kur galėtume filmuoti. Galiausiai filmavimo vieta iškilo akyse – Rogalando lietuvių namai. Parašiau Sauliui Trepekūnui, Rogalando lietuvių bendrijos pirmininkui, išsakiau savo mintis ir jis iškart sutiko, kad galime filmuoti būtent ten.

Imtis operatoriaus darbo pasikvietėme pažįstamą fotografą Remigijų. Kiek jį pažinojau, tai labai organizuotas žmogus. Taip ir susibūrė mūsų trijulė, kuri jau

kartu metus ir septynis mėnesius“, – pasakojo T. Mockutė.

Pašnekovė atvira – ši veikla yra ne tik smagus kūrybinis projektas, bet ir gyvas balsas tiems, kurie gyvena toli nuo gimtinės. Jis sujungia Norvegijoje gyvenančius lietuvius ir leidžia jiems pasidalinti savo istorijomis, iššūkiais, pasiekimais. Kiekvienas pokalbis tampa galimybe pažinti kitą žmogų, išgirsti, kad jis čia nėra vienas, o žmonių patirtys, nors ir skirtingos, dažnai yra labai panašios.

„Nuo 12 metų mano gyvenimą lydėjo emigracija – pirmiausia per mano tėvus, kurie išvyko į svetimą šalį, o vėliau, būdama vos 22 metų, išvažiavau pati, ir mano pasaulis pasikeitė, kaip kad nutinka daugeliui emigrantų.

Turėjau mažą svajonę – sukurti kažką, ko dar niekas nebuvo padaręs. Ir būtent tai mums su komanda pavyko: startavome su tinklalaide apie emigrantų gyvenimą svetur. Tuo metu nei Rogalande, nei visoje Norvegijoje nebuvo tokios tinklalaidės, skirtos būtent emigrantų patirtims, išgyvenimams ir istorijoms. Tai man didžiulis plusas ir įrodymas, kad net maža svajonė gali virsti realybe, jei ją iš visų jėgų puoselėji“, – džiaugėsi T. Mockutė.

Sprendžia aktualias problemas

Pašnekovės teigimu, tinklalaidė „Lietuviai su norvegiška kava“ padeda įveikti informacijos trūkumą apie realias gyvenimo situacijas. Kiekvienas pašnekovas atsineša savo istoriją: vieni atvirai dalijasi sunkumais, kiti kalba apie patirtį ir sprendimus, o klausytojai šiose istorijose dažnai atpažįsta save ir ieško atsakymų į savo klausimus.

„Tinklalaidė stengiasi parodyti tikrąją emigrantų gyvenimo pusę – tiek gražią, tiek sudėtingą. Kalba apie tas problemas, su kuriomis kasdien susiduria žmonės. Juk išgirdę, kad ir kiti išgyvena panašius dalykus, klausytojai supranta, kad nėra vieni su savo problemomis, ir tai suteikia emocinio saugumo. Žmonės sužino, kaip kiti įveikė iššūkius, ir tai paskatina juos pačius judėti pirmyn, ieškoti sprendimų ar drąsiau priimti gyvenimo pokyčius.

Mes suteikiame erdvę tikroms istorijoms, o klausytojai iš jų pasiima tai, kas jiems aktualiausia. Kviesdami įvairius pašnekovus – nuo verslininkų iki menininkų, nuo mokytojų iki tėvų – parodome, kokia įvairi ir stipri yra mūsų bendruomenė. Tai įkvepia, skatina bendradarbiavimą ir kuria saugią erdvę, kurioje galima augti kartu“, – sakė T. Mockutė.

Pašnekovė prisipažįsta, kad labiausiai džiugina jos suburta stipri ir vieninga laidos kūrėjų komanda, kurią sudaro žmonės, ne tik kartu dirbantys, bet ir užsiimantys kūrybiniu procesu, sprendžiantys iššūkius, palaikantys vienas kitą judant ta pačia kryptimi.

„Su techniniais iššūkiais susiduriame tik retkarčiais ir dažniausiai jie nėra rimti. Remigijus visada būna pasiruošęs iš anksto, tad didesnių problemų pavyksta išvengti. Kalbant apie organizavimą, vienas iš galimų iššūkių yra situacijos, kai sutartas pašnekovas negali atvykti paskutinę minutę. Vis dėlto taip dar nėra nutikę, nes žmonės čia įpratę pranešti iš anksto. Tai labai vertiname, kadangi tiek jie gerbia mūsų laiką, tiek mes jų.

Net kai pasitaiko kliūčių, mes jų neišsigąstame: ieškome sprendimų ir einame pirmyn. Didžiausias džiaugsmas matyti, kad vis daugiau žmonių nori būti mūsų bendrystės dalimi, klausosi, įsitraukia ir kviečia bendradarbiauti. Tai įrodo, kad einame teisingu keliu“, – dalinosi T. Mockutė.

Skatina tarpusavio bendravimą

Tinklalaidės kūrėjai aktyviai bendradarbiauja ne tik su Rogalando bendruomenės lietuviais, bet ir su Bergeno lietuvių bendruomene: dalyvauja jų organizuojamuose renginiuose, kelionėse, informuoja apie lietuvių bendruomenės vykdomas veiklas ir tautiečiams aktualias naujienas.

„Dažnai sulaukiame žinučių iš klausytojų ir svečių, kurie sako, kad mūsų pokalbiai jiems suteikia drąsos, įkvėpimo ar tiesiog praskaidrina dieną. Kiekvienas svečias atneša savo istoriją, o tai padeda kurti bendrumo jausmą tarp lietuvių Norvegijoje. Yra ir daug įsimintinų akimirkų iš mūsų pačių patirties.

Labiausiai įstrigo pirmasis tinklalaidės įrašymas. Iš pradžių jaučiausi visiškai ramiai, bet vos tik įjungus kamerą viskas apsivertė – Ugnė, kuri labai jaudinosi, staiga atsipalaidavo, o mane apėmė baimė. Turėjome filmuoti iš naujo daugybę kartų. Buvo ir juoko, ir streso, bet ši patirtis tapo gražia mūsų pradžia ir iki šiol išliko nepamirštama.

Kelionės į Bergeną taip pat atnešė gerų emocijų ir situacijų, kurios sustiprino mūsų kolektyvo ryšį. Kai susitinkame su žmonėmis ir jie pasako, kad džiaugiasi mūsų tinklalaide, laukia naujų epizodų ar atranda save per kitų patirtis, tai suteikia didžiulį įkvėpimą. Jaučiame, kad tampame vis labiau pastebimi, o tai ne

tik duoda rezultatų, bet ir praplečia akiratį, atveda naujų žmonių, naujų temų ir naujų idėjų“, – sakė T. Mockutė.

Pašnekovės teigimu, ateityje kūrybinė komanda planuoja tęsti pradėtas veiklas ir pasiekti dar daugiau žmonių visoje Norvegijoje, o gyvi susitikimai, renginiai ir bendravimas su klausytojais turėtų tapti gražia visus jungiančia tradicija.

„Visi komandoje siekiame to paties tikslo – kurti turinį, kuris padeda geriau suprasti emigraciją ir gyvenimą svetur. Jeigu norite prisijungti prie mūsų veiklos, užtenka susisiekti su mumis ir pasidalinti savo idėja ar noru prisidėti. Mums svarbu suteikti erdvę kiekvienam, kuris nori būti išgirstas. Todėl jei turite istoriją, iniciatyvą ar mintį, kuri galėtų būti įdomi kitiems, mes su malonumu padėsime jai pasiekti platesnę auditoriją“, – sakė tinklalaidės „Lietuviai su norvegiška kava“ įkūrėja T. Mockutė.

Iniciatyva „Lietuviai su norvegiška kava“ dalyvauja „Lietuvos galios“ projekto „Inovatyvios Lietuvos“ kategorijoje.

Registruokite savo iniciatyvą [„Lietuvos galios“ platformoje](#).

Prezidento Gitano Nausėdos projektas „Lietuvos galia“. Valstybės vadovas kviečia bendros gerovės kūrėjus – piliečius, bendruomenes, visuomeninius judėjimus ir nevyriausybinės organizacijas – telktis dėl žalios, teisingos, inovatyvios ir stiprios Lietuvos. Projekto partneris – LRT.